2. 10. 2022 – Eucharistie

1. čtení: Mk 12, 41-44

Píseň (Svítá): NEZ640 – Díky, za toto krásné ráno // S46 – Díky za večer

Základ kázání: 1Kor 11, 18-28

Kázání: Milí shromáždění,

na svátek Díkčinění si mají křesťané připomínat, za co všechno máme být vděční. Co všechno užíváme, používáme a přitom je to dar někoho jiného. Nejtradičněji se připomíná úroda z polí a sadů – a tak jídlo. Očividně, dobře a správně: Že *je* jídlo není v žádném případě hlavně lidskou zásluhou. Natožpak samozřejmost. Že je tolik druhů tak dobrého jídla v žádném případě *není* hlavně lidskou zásluhou.

Jde o očividný Boží dar. Klidně může být všechno na celé planetě nepoživatelné až smrtící. Jak je to na zatím všech ostatních planetách, o kterých víme. O to silnější je zvěst: Hle, planeta, na které je mnoho poživatelného. Dokonce dobrého k jídlu! Z tolika dobrot si člověk může vybírat.

K vděčnosti Bohu za nespočet nezasloužených darů však *má* opakovaně patřit tak vděčnost za lidskou spolupráci na nich. Vždyť Bůh člověka trvale zve ke spolupráci na dobrotě světa. Na dobrotách světa. I to je obsahem onoho základního lidského úkolu: Vládněte, panujte, hospodařte jako dobří hospodáři s tímto světem. Tj. tak, jak se světem již pěkných pár miliard let hospodaří Hospodin sám.

Tak je vlastně logické, že jeden z nejzákladnějších obřadů křesťanství je nepředstavitelný bez jídla. Stejně jako i v židovství je takřka každá náboženská slavnost spojena s oním základním Božím darem nutným pro život – s jídlem. Možná je škoda, že v křesťanství nám taková náboženská slavnost zbyla vlastně jen jedna.

Totiž tzv. Večeře Páně. Událost připomenutí Kristovy oběti na kříži. Událost umožňující znovu prožít Boží vykoupení skrze Boží odpuštění – zaplacené Kristovým tělem a krví. Bolestí a utrpením. Dobrovolnou smrtí. Za každého člověka.

Ačkoli v současné podobě nemá obřad *Večeře* Páně již s *večeří* společného vlastně nic. Není už nijak spojena s nasycením a napojením. Natožpak s nasycením a napojením ostatních, chudých, cizích, potřebných. Ačkoli tento diakonický rozměr byl pro ranou církev *neodmyslitelný* od náboženského, teologického, vykupitelského.

V protestantských církvích pak z *Večeře* Páně zbývá o to méně, že večer bohoslužby v podstatě neslavíme. Tak by Večeře Páně měla být spíš *Snídaně* Páně. Nebo *Dopolední svačinka* Páně.

Také proto všechno je nejvhodnějším názvem obřadu „Večeře Páně“ řecké slovo eucharistie. Církve ho užívají od počátku. Pojem eucharistie není vázán na žádnou denní dobu ani specifické jídlo během dne. Protože řecké slovo eucharistie znamená… Díkčinění! Díkůvzdání!

Také proto je vždy znovu škoda, když při vysluhování eucharistie hledíme na zasmušilé, ztrápené obličeje bratří a sester kolem nás. Zcela běžně také farářů – přece se nebudeme usmívat při vysluhování Díkčinění! Přece se při Díkůvzdání nebudeme radovat!

Stejně jako je škoda, že při svátku Díkčinění paradoxně nebývá tzv. Večeře Páně mnoho připomínána. Ačkoli je doslova eucharistií, tedy doslova Díkčiněním. Vždyť jde o to nejzákladnější, co zcela zásadně mění lidskou situaci před Bohem. A tak lidskou situaci ve světě:

Ve vyznávání vin a přijímání odpuštění už každý člověk nestojí před Bohem jen jako hříšník. Jakkoli hříšníky zůstáváme. Každý člověk může, ve víře v Kristovu oběť a její vykupitelskou i spásnou moc, stát před Bohem jako nejen hříšník, ale také jako *ospravedlněný*. Tedy jako člověk, který nastupuje cestu pryč ze zla, zkřivenosti, sebestřednosti a pýchy vlastní přirozenosti. Teologickým slovníkem: Z hříchu. Osobního i obecně lidského.

Už to je zcela zásadní změnou pro lidskou společnost, protože jednotlivce: Hle, lidé, kteří přiznávají své chyby! Lidé, kteří prosí o odpuštění – Boha i lidi. Lidé, kteří si *nehrají* na svaté (v obvyklém, morálním, slova smyslu). Nehrají si na lepší než ostatní. Nýbrž naopak – přiznávají svou slabost, nedostatečnost, padlost, zkřivenost. Svou potřebu zachránit. Svou neschopnost zachránit se sami.

Tím silnější změnou ve společnost je pak právě odpuštění eucharistie. Boží odpuštění totiž znamená, že *je* jak přemoci zlo a hřích. Dluhy a viny. Sebestřednost, sobectví, namyšlenost. Nahromaděné problémy světa, se kterými si pořád znovu rady *nevíme*. A je to možné *jen* proto, že se *někdo jiný* obětoval. Jen proto, že *někdo jiný* se obětoval, aby vyřešil problémy, které způsobili ostatní. Na nichž nenesl žádný podíl, natožpak vinu.

A navíc byl samotným Bohem. Samotný Bůh se rozhodl pomoci všem lidem v dluhu, který jsme si způsobili sami. Který každý den navyšujeme. Všemohoucí, neuchopitelný, věčný Bůh, který pomáhá těm, kteří si za své problémy mohou sami. Navíc *navzdory* řádům světa i explicitním Božím slovům a radám.

Tak se lidé mají při vysluhování eucharistie radovat. A tuto radost předávat dál. Také v nasycení a napojení potřebných. Ačkoli už prvotní křesťané museli být občas upozorňováni na to, že právě eucharistie, právě Večeře Páně, *není* hlavně o nich a pro ně. Vždyť přijatá spása se musí nevyhnutelně vylévat do spásy a pomoci a vykoupení ostatních. Jinak nejde o Kristovu biblickou spásu – tak často a nápadně připomínanou již ve Starém Zákoně!

Tak je fajn vidět církve, které kromě ritualizovaného obřadu, někdy až magického, připojují k Večeři Páně také skutečné společné jídlo. Ne jen kousíček chleba nebo malou oplatku. Bohužel takových není mnoho. A církví, které by při eucharistii činili diakonii – totiž konkrétním dobrým obětavým činem řešili konkrétní existenční problém druhých – je ještě méně. Já nevím o žádné. Neváhejte mě však opravit!

Tak si dnes na Díkčinění připomeňme díkčinění – eucharistii. Připomeňme si, jak samozřejmé bylo pro pronásledované, chudé křesťany hlavně z otroků a spodiny společenosti dělit se o základní potřeby pro život s těmi, kteří měli ještě méně. Jak samozřejmé bylo sdílet s cizími, jinými, ostatními společný stůl. Společné jídlo a pití. Pokud zrovna nepřevážila lidská sebestřednost i při Večeři Páně – jako třeba v Korintu.

Protože jde o jednu ze dvou biblických svátostí právě proto, aby eucharistie – Večeře Páně – vyvážila určitou sebestřednost křtu. Aby křesťan ukázal, že skutečně odkládá starého člověka i ve svých obřadech, rituálech, náboženství. Že nastupuje cestu spásy. Tím, že

např. ze svého jídla dává najíst ostatním. Třebaže sám má spíše málo. Protože většina křesťanů nedávala do společné eucharistie, Večeře Páně, hlavně ze svého *nadbytku*, nýbrž hlavně ze svého *nedostatku*.

A paradoxně hlavně ty, kteří dávali ze svého *nadbytku*, musel také Pavel napomínat: Snad se nejdete k eucharistii hlavně najíst? Snad se neúčastníte eucharistie hlavně kvůli sobě? A jestli ano, pak je dost dobře možné, že patříte k těm skupinám, které se *neosvědčují*. Mezi církvemi. Mezi sbory. Uvnitř sboru.

Vždyť základem eucharistie je *Kristova oběť*. Tedy *nesobecká, nesebestředná* oběť pro dobro ostatních. Oběť z níž Kristus sám neměl vůbec nic. Oběť, ve které dokonalý člověk umřel pro hříšné, sebestředné, zlé, zkřivené, pyšné a nafoukané. Oběť učiněná bez přemýšlení o vlastním zisku. Obětující a ztrácející všechno, co lidé považují za „své."

Na což Všemohoucí a zcela transcendentální Bůh odpověděl vzkříšením. Tak se má člověk právě při eucharistii, při Díkčinění i Večeři Páně, radovat. Z důvěry v oběť někoho jiného. V důvěře v lásku někoho zcela Jiného.

A v této radosti pak přinášet stejným způsobem stejnou změnu světa: Obětavě, dobrovolně, zadarmo sloužit potřebným, cizím, třeba i na druhém konci světa. Řešit problémy, za které si ostatní můžou sami. A nebo je zdědili. Protože takové oběti se líbí Bohu. Proto taková oběť a služba vede ke spáse a do věčnosti. Právě proto, že pro všechny. Ne jen pro Božího služebníka samotného. **Amen.**

Píseň: NEZ508 – Tak Bůh tento svět miloval; 1.-5. sloka